

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА

ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА КОПРИВЩИЦА

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. АНОТАЦИЯ

1. Описание на проблема
2. Причини за възникване на проблема
3. Популация на безстопанствените кучета

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

1. Цели
2. Задачи

III. МЕТОДОЛОГИЯ

IV. МЕРКИ

V. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА

1. Местна власт
2. Общинска администрация

VI. СРЕДСТВА, РЕСУРСИ И ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Източници за финансиране
2. Време за изпълнение

VII. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОГРАМАТА - КРИТЕРИИ

1. Качествени промени, които се очакват в следствие на изпълнение на мерките
2. Количествени подобрения
3. Критерии за следене на изпълнението на програмата
4. Очаквани резултати от осъществяването на програмата

VIII. ЕТАПИ И СРОКОВЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

IX. НОРМАТИВНА БАЗА И МЕЖДУНАРОДЕН ОПИТ

X. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

I. АНОТАЦИЯ

Настоящата програма е разработена в съответствие с изискванията на чл. 40, ал. 1 от Закона за защита на животните.

През последните 15 години значително нарасна броят на безстопанствените кучета, което води до рискове за здравето на хората, поставя под съмнение хуманното третиране на животните и съвременния облик на община Копривщица.

Според изследване на длъжностни лица от общинска администрация миималния размер на популацията е около 100 бездомни кучета.

На 24.01.2008 г. Народното събрание прие Закон за защита на животните (ЗЗЖ). Този закон вменява на общините редица права и задължения по контрола на защитата и хуманното отношение към животните и третирането на домашните и безстопанствените кучета. Закон за защита на животните е в сила от 31.01.2008 и съгласно, чл. 40, ал. 1 и §4 - Общинските съвети приемат програми за овладяване на популацията на безстопанствените кучета и предвиждат средства за изпълнението им .

Съгласно § 5 от Закона за защита на животните общинските съвети и кметовете на общини осигуряват настаняването на безстопанствените животни в приюти. За изпълнението на това свое задължение Община Копривщица следва да задели съответните средства за ефективно извършване на необходимите дейности.

1. Описание на проблема

Големият брой безстопанствени кучета води до:

1.1. Здравни рискове за хората:

- безстопанствените кучета могат да бъдат преносители на болести, опасни за човека - бяс, ехинококоза, бруцелоза, микроспория, демодекоза и др.;

1.2. Регистрирани са случаи на ухапвания на хора от кучета:

- създаване на дискомфорт на населението:
- много хора се страхуват от кучета;
- през нощта, шумът създаван от животните смущава гражданите;
- животните са една от причините за замърсяване на селищната среда;
- тежкото положение на безстопанствените кучета травмира хората, които обичат животните.

1.3. Икономическа неефективност: неефективните мерки, предприемани от общината за решаването на проблема, са свързани с разходи, а в същото време не са постигнати реални резултати и се създава социално напрежение.

1.4. Тежко положение на безстопанствените кучета:

- кучетата страдат от различни болести, глад и студ;
- много от безстопанствените животни биват измъчвани, малтретирани и дори убивани от граждани.

2. Причини за възникването на проблема

2.1. Липса на контрол върху популацията на домашните кучета;

- 2.2. Неефективност на прилаганите методи и несъобразяване с комплексния характер на проблема;
- 2.3. Временното използване на кучета за пазачи на къщи, строежи, гаражи, ниви и др., след което се изоставят;
- 2.4. Липса на хуманно образование за отношението към животните и грижите, от които се нуждаят - собственикът не е подготвен за проблемите, съпровождащи отглеждането на куче, в резултат на което при възникнали трудности може да го изостави;

3. Популация на безстопанствените кучета

Кучето достига полова зрялост на 6-8 месечна възраст, ражда 2 пъти годишно средно от 5 до 8 кученца. Очевидно е, че само няколко изгонени домашни кучета са в състояние за кратко време бързо да увеличат броя на безстопанствените кучета. Ако не се вземат навременни мерки, броят им нараства докато достигне определен максимум. Този максимум се нарича "носещ капацитет на средата" и зависи от условията на средата - количество храна, вода и възможности за подслон. При достигане на „носещия капацитет на средата" раждаемостта и смъртността на безстопанствените кучета се изравняват, което означава че броят им не се увеличава. Ако в тази ситуация се предприеме само отстраняване на безстопанствените кучета ще се предизвика освобождаване на ниши, които за кратък период ще бъдат заети от други кучета - новородени или мигриращи. Т.е. ще се наблюдава временно намаляване броя на безстопанствените кучета, последвано от възстановяване, пак намаляване и възстановяване - един цикличен и непрестанен процес.

Не се освобождават ниши, тъй като кучетата се връщат на местата, от където са взети за гратисния период, необходим за блокиране на раждаемостта - когато капацитетът на средата се ограничи от стерилни животни. Този гратисен период позволява паралелно да се наложи контрол върху домашните кучета - регистрацията им, стерилизацията на част от тях.

Следва етапът на постепенно изтегляне на кучетата в приюти, тъй като отстраняването вече не може да се компенсира от раждаемост - липсват репродуктивните животни. Броят на кучетата от улицата постепенно се редуцира до трайното изчезване на явлението "безстопанствени кучета".

Доскоро липсващата адекватна нормативна база и отсъствието на съвместни действия между местна власт и граждани бе основната причина за задълбочаване на проблема с безстопанствените кучета и невъзможност за неговото ефективно и трайно решение.

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

1. Цели:

- 1.1. Установяване на контрол върху популацията на безстопанствените и

домашни кучета, като се гарантира здравето на хората, безопасността на селищната среда и съвременният имидж на общината.

1.2. Намаляване до минимум на рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни.

1.3. Развиване на чувство за отговорност у хората при отглеждането на кучета.

2. Задачи:

2.1. Овластяване броя на безстопанствените кучета до трайното изчезване на явлениято "безстопанствени кучета".

2.2. Контрол върху отглеждането на домашни кучета.

2.3. Повишаване на чистотата на селищната среда.

2.4. Изготвяне и провеждане на образователни кампании, съгласно чл. 2 от Закона за защита на животните.

III. МЕТОДОЛОГИЯ

1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка и връщане по места на неагресивни и здрави безстопанствени кучета.

2. Евтаназия на неизлечимо болни и доказано агресивни безстопанствени кучета.

3. Задомяване на безстопанствени кучета.

4. Регистрация и надзор на безстопанствените кучета.

5. Регистрация на домашните кучета.

6. Популяризиране на ползите от кастрацията на домашни кучета.

7. Контрол върху изискванията за отглеждане на домашни кучета.

8. Кампании за подобряване на чистотата на селищната среда.

IV. МЕРКИ

1.Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка (за кратко наричани обработка) и връщане по места на неагресивни и здрави безстопанствени кучета.

1.1. Обработката на безстопанствените кучета се извършва в приюти, стационарни или подвижни амбулатории, съгласно чл. 40 , ал. 4 от Закона за защита на животните (ЗЗЖ).

1.2. Обработката на безстопанствените кучета се извършва за тригодишен гратисен период, съгласно § 5 от Закона за защита на животните. Приоритетно се обработват женски кучета.

1.3. Обработката се извършва на принципите на масова кастрация (свободен лов, като от дадено място се залавят абсолютно всички възможни кучета във фертилна възраст, приоритетно женските) по райони и във връзка с молби и сигнали на граждани.

1.4. Обработката на безстопанствените кучета в гр. Копривщица се извършва по райониране на града.

- 1.5. Залавянето на безстопанствени кучета се извършва съгласно чл. 42, ал. от Закона за защита на животните.
- 1.6. Транспортирането на кучетата се извършва в клетки и съгласно изискванията на чл. 42, ал.2 от Закона за защита на животните.
- 1.7. Настаняването на безстопанствени кучета се извършва съгласно изискванията на чл. 46 от Закона за защита на животните.
- 1.8. За настанените в приют кучета се спазват изискванията на чл. 47, ал.1, 2, 3, 6, 7, 8 от Закона за защита на животните.

2. Евтаназия на неизлечимо болни и доказано агресивни безстопанствени кучета

- 2.1. Неизлечимо болни животни се подлагат на евтаназия, съгласно чл. 179, ал. 3, т. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност и чл. 45, ал.8 от Закона за защита на животните.
- 2.2. Доказано агресивни кучета, участвали в инцидент с ухапване на човек, се подлагат на евтаназия съгласно чл.179, ал.3, т.4 от Закон за ветеринарномедицинската дейност.

3. Задомяване на безстопанствени кучета

- 3.1. Всеки приют разработва и прилага система за информиране на гражданите за животните, които се предлагат за отглеждане съгласно чл. 41, ад.б от Закон за защита на животните.
- 3.2. Общините организират публични мероприятия за задомяване на безстопанствени кучета.

4. Регистрация и надзор на безстопанствените кучета

- 4.1. Регистрация се извършва от амбулатория и лицензиран приют, кои го обработват безстопанствени кучета. На всяко обработено куче се издава ветеринарномедицински паспорт, който се предоставя на отговорното по надзора лице.
- 4.2. Регистрацията се извършва чрез поддържане на дневник, в който се вписват задължително следните данни за обработените кучета:
  - * Идентификационен номер
  - * Отличителни белези на животното - пол, цвят, възраст, големина
  - * Дата и място на залавяне
  - * Дата на обработката
  - * Дата и място на връщане
  - * Отговорно по надзора физическо или юридическо лице
- 4.3. Данните от регистъра на амбулаториите, които работят по програмата, се изпращат до 5-число на всеки месец до кмета на общината.
- 4.4. Надзор на обработените кучета се извършва съгласно чл 49 и чл 50 от Закона за защита на животните.

5. Регистрация на домашни кучета

- 5.1. Регистрацията на домашни кучета се извършва съгласно чл 17 от Закон за ветеринарномедицинската дейност.
- 5.2. Община Копривщица осъществява контрол върху регистрирането на домашните кучета.
- 5.3. Таксата за домашни кучета се събира от Данъчната общинска администрация.
- 5.4. Собствениците на кучета с поставен микрочип не заплащат такса за 1-та година от неговото регистриране, съгласно чл. 39 от Закона за защита на животните.
- 5.5. Организиран се кампании за обработване и регистрация на кучетата, отглеждани на открито (дворни кучета в покрайнините на града, земеделските имоти, строежи, паркинги, дворове на предприятия и др.).

6. Популяризиране на ползите от кастрацията на домашни кучета.

- 6.1. Организиран се кампании за разясняване на ползата от кастрацията чрез брошури, медийни кампании и др.
- 6.2. Презентации на Закона за защита на животните, организирани от общината за собствениците на домашни кучета.
- 6.3. Съвместна работа с ветеринарните лекари.

7. Контрол върху изискванията за отглеждане на домашни куче

- 7.1. Изготвяне на Наредбата за реда и условията при отглеждане на животни в населените места на Община Копривщица съгласно изискванията на глава 4 от Закона за защита на животните и глава 7 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

В Наредбата се определят условията и редът за отглеждане на животни отразяват се изискванията на Закона за защита на животните и Закон за ветеринарномедицинската, предвиждат се механизми за санкции и контрол.

- 7.2. Контролът върху изискванията за отглеждане на домашни кучета се извършва от упълномощено от кмета на общината лице , съгласно глава 6 от Закона за защита на животните.

8. Кампании за подобряване на чистотата на селищната среда

- 8.1. Определяне на алеи за разходка на кучета.
- 8.2. Ограждане на съществуващи декки площадки, детски градини, училища и др.
- 8.3. Поставяне на кошчета за събиране на кучешки екскременти.

9. Изготвяне и провеждане на образователни програми,

- 9.1. Програмите се изработват и провеждат съвместно от Общинската администрация и Общинския съвет.
- 9.2. Предвиждане на необходимите средства за участието на Община Копривщица при актуализацията на Бюджет 2016 г.

V.УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА

Местна власт - Кмет, Общинска администрация, Постоянна комисията териториално и селищно устройство, екология и обществен ред, Епизоотична комисия и организации за защита на животните.

1.Местна власт

1.1. Кметът или упълномощено от него лице организира действието и изграждането на приют или реформира налични обекти за обработка па кучетата по Програмата, съгласно чл. 41 от Закона за защита на животните. Община Копривщица определя общински терени за изграждане на приют за отглеждане на животни и тяхното задомяване или за обработка и връщане по места на животни, при спазване на Програмата.

1.2. Общинският съвет приема Програма за овладяване на популацията на безстопанствени кучета и предвижда годишен бюджет за изпълнението й, съгласно чл. 40 , ал. 1 от Закона за защита на животните.

1.3. Общинският съвет гласува бюджет за изпълнение на програмата.

1.4. Общинският съвет предвижда средства за закупуване на мобилни общински амбулатории, съгласно чл. 40, ад.4 от Закон за зищита на населението.

1.5. Постоянната комисията по комисията териториално и селищно устройство, екология и обществен ред в контрола, изработването, приема и предлага за гласуване настоящата Програма.

2.Общинска администрация

2.1. Организира стопанисването на общинския приют на територията на общината.

2.2. Обработва сигнали и жалби. Сигнали и жалби на граждани и организации се приемат:

- * По телефон
- * Писмено
- * По e-mail

2.3. Анонимни сигнали и жалби не се обработват.

2.4. При подаване на сигнала се записват имената на гражданина или организацията, подали сигнала и телефон или адрес за обратна връзка. Жалбоподателят посочва мястото на инцидента и описание на кучето/та.

2.5. Жалбите за куче/та, участвало/и в инцидент с ухапване на човек, се обработват приоритетно в рамките на 24 часа от подаването на сигнала.

2.6. Жалбите за агресивни кучета се обработват до 48 часа от подаването им. В случай, че жалбата за агресивно/и куче/та е подадена срещу обработени кучета, се процедира в зависимост от резултата от проверката.

2.7. Агресивното куче се залавя и се настанява в приют.

2.8. Проверката на сигнала се извършва от упълномощено от кмета лице, в срок от 7 дни от подаване на жалбата.

2.9. Проверката съдържа подробно описание на фактическите обстоятелства по сигнала или жалбата, както следва:

- ❖ Информация от жалбоподателя: фактически обстоятелства, медицинско свидетелство (в случаите на наличие на такава), подробно описание на кучето, участвало в инцидента.
- ❖ Информация от страна на лица, които са свидетели на инцидента или има наблюдения върху поведението на кучето.
- ❖ На база на проверката се изготвя констативен протокол.

2.10. В зависимост от констативния протокол се предприемат следните действия:

- ❖ Доказано агресивни кучета се предоставят за задомяване при спазване на изискванията на чл. 174 от Закон за ветеринарномедицинската дейност или се настаняват в приют.
- ❖ Доказано агресивни кучетата, за които не се явяват лица, които желаят да ги отглеждат като животни-компаньони, или не бъдат настанени в приют, се подлагат на евтаназия след изтичане на 14-дневен срок от настаняването им в приют.
- ❖ В случай, че жалбата е неоснователна, кучето/та се обработва/т и се връща/т на място на залавяне.

3. Кметът на общината определя технически сътрудник, който координира дейностите по Програмата.

3.1. Техническият сътрудник разпределя жалби и сигнали, организира и контролира дейностите по райони на града.

3.2. Техническият сътрудник координира надзора над обработените кучета.

3.3. Община Копривщица заделя бюджет за изпълнение на мерките по надзора на обработените кучета съгласно чл. 49 от Закона за защита на животните.

3.4. Община Копривщица упражнява системен контрол върху извършваните дейности по Програмата в приютите.

3.5. Община Копривщица провежда образователни кампании, организира медийни събития и разпространява информационни материали по Програмата.

3.6. Техническият сътрудник и експертите по екология участват заедно при проверките на сигналите и жалбите на гражданите за агресивни кучета.

4. Организации за защита на животните (ОЗЖ)

4.1. Организации за защита на животните могат да стопанисват приют и/или подвижни амбулатории самостоятелно или съвместно с общината, съгласно чл. 41, ал.4 или ал.5 от Закон за защита на животните.

4.2. Организации за защита на животните, кои го имат стационарни или подвижни амбулатории или приюти, могат да кандидатстват съгласно чл. 40, ал.4 от Закон за защита на животните за участие в Програмата и да сключат договор за изпълнение на Програмата.

- 4.3. Организации за защита на животните съдействат при изготвянето на Наредбата за реда и условията при отглеждане на животни на територията на община Копривщица и участват в изработването на Програмата.
- 4.4. Организации за защита на животните съдействат на общината, като посочват свои представители за координация на работата между общината, Организации за защита на животните и граждани.
- 4.5. Организации за защита на животните съдействат за обработването на постъпилите жалби и сигнали, свързани с домашни и безстопанствени кучета.
- 4.6. Организации за защита на животните осигуряват свои представители за проверка на сигналите и жалбите.
- 4.7. Организации за защита на животните сформират координационна мрежа от представители на Организации за защита на животните и техни съмишленици за проверка на сигнали и жалби.
- 4.8. Организации за защита на животните предоставят на общината списък на координатори за съдействие по места на дейностите по Програмата.
- 4.9. Организации за защита на животните участват в разрешаването на проблемите, потвърдени от проверките на постъпилите сигнали.
- 4.10. Организации за защита на животните предоставят описание на необработените кучета по райони до амбулаториите и приютите, които работят по програмата. Съдействат при залавянето и връщането на кучетата.
- 4.11. Организации за защита на животните поемат надзор върху обработени кучета.
- 4.12. Организации за защита на животните изпълняват мерки спрямо обработените кучета, за които са поели надзор, съгласно чл. 49 и 50 от Закон за защита на животните.
- 4.13. Организации за защита на животните съдействат за медийно отразяване на дейностите по Програмата.
- 4.14. Организации за защита на животните могат да набират финансови средства за Програмата.
- 4.15. Организации за защита на животните организират и провеждат задомителни кампании.

VI. СРЕДСТВА, РЕСУРСИ И ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1.Източници на финансиране и материално обезпечаване на Програмата

- 1.1. Общински бюджет, съгласно ч., 40, ал. 1 от Закон за защита на животните.
- 1.2. Постъпления от такси по чл. 175 от Закон за ветеринарномедицинската дейност и чл. 116 от ЗМДТ.
- 1.3. Дарения.
- 1.4. Финансиране на дейности по Програмата.

2.Време за изпълнение

Съгласно §5 от Преходните и заключителни разпоредби на Закон за защита на животните периодът за работа по Програмата е три годишен, за

който период кучетата следва поетапно да бъдат изтеглени в приюти.

Дейностите по програмата и етапите на изпълнението ѝ се отчитат и актуализират ежегодно пред кмета на общината.

VII. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОЕКТА - КРИТЕРИИ:

1. Очаквани резултати от осъществяването на програмата

- 1.1. Качествени промени, които се очакват в следствие на изпълнение на мерките по програмата и обработването на безстопанствените кучета
- 1.2. Повишаване на безопасността на селищната среда;
- 1.3. Подобряването на регистрацията и повишаването на събираемостта на таксите за домашни кучета, както и стимулирането на кастрацията им ще спомогнат за трайното решаване на проблема и овладяването на притока на нежелани животни от дома към улицата.
- 1.4. Мониторинг върху популацията на безстопанствените кучета.
- 1.5. Намаляване на социалното напрежение.
- 1.6. Утвърждаване на европейските критерии за третиране на животни.

2. Количествени подобрения

- 2.1. Постепенно намаляване на популацията на безстопанствени кучета, до изтеглянето им в приюти.
- 2.2. Увеличаване на броя на регистрираните домашни кучета.
- 2.3. Повишаване на постъпленията от таксата, съгласно чл. 175 от Закон за ветеринарномедицинската дейност.
- 2.4. Преброяване на популацията на безстопанствените кучета.

3. Критерии за изпълнение на програмата

- 3.1. Брой на обработените животни.
- 3.2. Брой на регистрираните домашни кучета.
- 3.3. Брой на кастрираните кучета, които живеят на открито - по строежи, паркинги, дворове, складове и др.
- 3.4. Брой на кастрираните домашни кучета.
- 3.5. Брой на хората, които търсят съдействието на екипа за решаването на проблема с кучешката популация (индикатор е графика за кастрация на кучетата, изготвен на базата на обажданията на граждани).
- 3.6. Брой на гражданите, участващи като доброволци в Програмата.
- 3.7. Брой на задомените кучета в края на третата година.
- 3.8. Кметът на общината организира изпълнението на програмата и ежегодно

внося отчет за изпълнението ѝ пред Изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните, съгласно изискванията на чл. 40, ал.2 от Закона за защита на животните.

VIII. ЕТАПИ И СРОКОВЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Дейност	Изпълнител	Стартиране	Приключване
Сключване на договор за услуга. Възлагане на дейности по програмата на лицензирани фирми	Общинска администрация	С влизане в сила на решението за приемане на програмата	До 2 месеца
Преброяване на безстопанствените кучета на територията на община Копривщица	Общинска администрация и ОП „Копривщица“		Извършване се ежегодно през първото полугодие на годината
Презентация и популяризиране на програмата: осигуряване на предавания по местното кабелно радио	Общинска администрация	С влизане в сила на решението за приемане на програмата	До приключване на програмата
Изпълнение на мерките, съгласно програмата – обезпаразитяване, кастрация, ваксинация, задомяване и други	Общинска администрация	С изготвяне на график	Постоянен
Регистрация и трайна маркировка на домашните кучета, съгласно Закона за ветеринарномедицинската дейност	Община Копривщица, регионална ветеринарномедицинска служба, РУ на МВР – Пирдоп и Ловно рибарско сдружение – гр.Пирдоп		Постоянен
Периодични кампании за разясняване и стимулиране кастрацията на кучета отглеждани на открито /в обект собственост на физически и юридически лица/	Община Копривщица	С изготвяне на график	Постоянен

IX. НОРМАТИВНА БАЗА И МЕЖДУНАРОДЕН ОПИТ

1. Закон за защита на животните.
2. Закон за ветеринарномедицинската дейност.
3. Становище на Световната Здравна Организация

X. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Настоящият Програма се приема на основание чл. 21, ал. 12 от ЗМСМА и във връзка с чл.40, ал.1 от Закона за защита на животните.

Програмата е приета с Решение № ...../..... г. на ОБС
Копривщица